

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 3 września 2004 r.

dotycząca postępowania na mocy art. 81 Traktatu WE oraz art. 53 Porozumienia EOG w sprawie przeciwko Boliden AB, Boliden Fabrication AB i Boliden Cuivre & Zinc S.A., Austria Buntmetall AG i Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H., Halcor S.A., HME Nederland BV, IMI plc, IMI Kynoch Ltd i IMI Yorkshire Copper Tube Ltd, KM Europa Metal AG, Tréfinmétaux SA i Europa Metalli SpA, Mueller Industries, Inc., WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd, DENO Holding Company, Inc. i DENO Acquisition EURL, Outokumpu Oyj i Outokumpu Copper Products OY i Wieland Werke AG

(Sprawa C.38.069 – Miedziane rury instalacyjne)

(notyfikowana jako dokument nr C(2004) 2826)

(Jedynie teksty w językach angielskim, fińskim, francuskim, greckim, niderlandzkim, niemieckim, szwedzkim i włoskim są autentyczne)

(2006/485/WE)

Dnia 3 września 2004 r. Komisja przyjęła decyzję dotyczącą postępowania na mocy art. 81 Traktatu WE oraz art. 53 Porozumienia EOG. Zgodnie z przepisami art. 30 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003⁽¹⁾, uwzględniając uzasadniony interes przedsiębiorstw w zakresie ochrony tajemnicy handlowej, Komisja niniejszym publikuje nazwy stron oraz główną treść decyzji. Jawną wersję pełnego tekstu decyzji w autentycznych wersjach językowych sprawy oraz językach roboczych Komisji można znaleźć na stronie internetowej DG COMP http://ec.europa.eu/comm/competition/index_it.html

I. STRESZCZENIE OPISU NARUSZENIA

— HME Nederland BV („HME”),

Charakter naruszenia i adresaci decyzji

(1) Decyzja jest skierowana do:

— Boliden AB, Boliden Fabrication AB i Boliden Cuivre & Zinc S.A.,

— Austria Buntmetall AG i Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. („Buntmetall” lub „BMA”),

— Halcor S.A. („Halcor”),

— IMI plc, IMI Kynoch Ltd i IMI Yorkshire Copper Tube Ltd („YCT”), zwane łącznie „grupą IMI” lub „IMI”,

— KM Europa Metal AG („KME” lub „KM Europa Metal”), Tréfinmétaux SA („TMX” lub „Tréfinmétaux”) i Europa Metalli SpA („EM” lub „Europa Metalli”), zwane łącznie „grupą KME”,

— Mueller Industries, Inc. („Mueller”), WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd, DENO Holding Company, Inc. i DENO Acquisition EURL,

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 411/2004 (Dz.U. L 68 z 6.3.2004, str. 1).

— Outokumpu Oyj i Outokumpu Copper Products OY, zwane łącznie „Outokumpu”,

— Wieland Werke AG („Wieland” lub „Wieland Werke”).

- (2) Adresaci decyzji dopuścili się złożonego, pojedynczego i ciągłego naruszenia przepisów art. 81 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (zwanego dalej „Traktatem WE” lub „Traktatem”) oraz – od dnia 1 stycznia 1994 r. – naruszenia przepisów art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwanego dalej „Porozumieniem EOG”), obejmującego cały obszar EOG, polegającego na uzgodnieniu cen, podziale rynków i wymianie poufnych informacji dotyczących rynku miedzianych rur instalacyjnych, co najmniej od dnia 3 czerwca 1988 r. do dnia 22 marca 2001 r.

Podział odpowiedzialności

SMI i KME

- (3) Societa Metallurgica Italiana SpA („SMI”) to włoska spółka holdingowa grupy KME, do której należą Europa Metalli SpA („EM” lub „EM/LMI” lub „Europa Metalli”) oraz Tréfinmétaux SA („Tréfinmétaux” lub „TMX”). Po zbadaniu opinii wyrażonych przez SMI i KME w sprawie stanowiska SMI w tym postępowaniu Komisja uznała, że niniejsza decyzja nie powinna być skierowana do SMI.
- (4) Na podstawie dowodów przytoczonych przez KME uznano za stosowne wyodrębnienie dwóch osobnych okresów w odniesieniu do podziału odpowiedzialności w grupie SMI. W pierwszym okresie, obejmującym lata 1988–1995, KME należy traktować jako przedsiębiorstwo odrębne od EM i TMX, mimo że w 1990 r. SMI nabyło 76,9 % tej firmy. KME miało inny zarząd niż jej spółki siostrzane, a wydaje się, że kierownictwo KME koordynowało swoje działania z kierownictwem EM i TMX dopiero po restrukturyzacji grupy w 1995 r., kiedy KME objęło 100 % udziałów w EM i TMX. Można zatem stwierdzić, że w okresie od 1988 do 1995 r. KME jest odpowiedzialna wyłącznie za własne działania, nie ponosi zaś odpowiedzialności za działania spółek siostrzanych.
- (5) Z drugiej strony, EM i należąca do niej do 1995 r. na prawie wyłączności spółka zależna, TMX, należy traktować jako jedną jednostkę gospodarczą i jedno przedsiębiorstwo wyodrębnione z KME do czasu restrukturyzacji grupy. Oprócz 100 % kontroli EM w TMX istniało kilka innych elementów potwierdzających założenie, że spółka zależna nie prowadziła niezależnej polityki handlowej (np. członkowie kierownictwa EM zostali wprowadzeni do zarządu TMX, strategie handlowe obu spółek były ujednolicone, a w 1993 r. utworzono wspólną organizację sprzedaży, udział w tym samym kartelu na rynku tego samego produktu od 1989 r.). W związku z tym,

w okresie 1989–1995, EM ponosi odpowiedzialność za swoje działania oraz jest wspólnie i solidarnie odpowiedzialna wraz z TMX za niezgodne z prawem działania tej ostatniej.

- (6) W odniesieniu do lat 1995–2001, kiedy KME kontrolowała 100 % udziałów w kapitale EM i TMX, podmioty wchodzące w skład grupy KME należy traktować jako jedno przedsiębiorstwo działające na rynku. Przypuszczenie istnienia kontroli oparte na stuprocentowym udziale KME w EM i TMX, które dodatkowo potwierdzają znaczne zależności między organami zarządzającymi firm oraz rzeczywistość gospodarcza, nie zostało obalone wystarczającymi dowodami. W związku z tym KME, EM i TMX ponoszą wspólną i solidarną odpowiedzialność za swoje niezgodne z prawem postępowanie w okresie od 1995 do 2001 r.

Outokumpu

- (7) Jeżeli chodzi o firmę Outokumpu (Finlandia), to Komisja uznała spółkę dominującą Outokumpu Oyj za wspólnie i solidarnie odpowiedzialną za działania należącej do niej, na prawie wyłączności, spółki zależnej Outokumpu Copper Products Oy („OCP”). Do Outokumpu Oyj należała całość kapitału OCP w okresie trwania procedury naruszenia przepisów. Ponadto, według Outokumpu, spółka dominująca uczestniczyła w naruszeniu przepisów przed majem 1988 r. za pośrednictwem swojego oddziału Copper Products, zatem była świadoma istnienia naruszenia po stworzeniu spółki zależnej i przejęciu przez nią funkcji spółki dominującej w okresie między majem a grudniem 1988 r. Spółka dominująca nie nakazała jednakże swojej spółce zależnej zaniechania działań skutkujących naruszeniem przepisów. W związku z tym można przypuszczać, że Outokumpu Oyj miała pełną i skuteczną kontrolę nad polityką handlową swojej spółki zależnej i Outokumpu nie zdołała obalić tego przypuszczenia. Jeśli chodzi o Outokumpu, to ze względu na ograniczone dowody dotyczące lat 1987 i 1988 Komisja ograniczyła swoją ocenę tej firmy do okresu po wrześniu 1989 r.

Pozostali uczestnicy

- (8) Firmy Mueller, IMI, Wieland i Boliden nie kwestionowały odpowiedzialności ich spółek holdingowych i dominujących za działania spółek zależnych, działających w sektorze miedzianych rur instalacyjnych.

Czas trwania naruszenia

- (9) Przedsiębiorstwa brały udział w naruszeniu przepisów co najmniej w następujących okresach:
- a) Boliden AB wraz z Outokumpu Copper Fabrication AB (dawniej: Boliden Fabrication AB) oraz Outokumpu Copper BCZ S.A. (dawniej: Boliden Cuivre & Zinc S.A.) – od dnia 3 czerwca 1988 r. do dnia 22 marca 2001 r.;

- b) Outokumpu Copper Fabrication AB (dawniej: Boliden Fabrication AB) wraz z Boliden AB oraz Outokumpu Copper BCZ S.A. (dawniej: Boliden Cuivre & Zinc S.A.) – od dnia 3 czerwca 1988 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- c) Outokumpu Copper BCZ S.A. (dawniej: Boliden Cuivre & Zinc S.A.) wraz z Boliden AB oraz Outokumpu Copper Fabrication AB (dawniej: Boliden Fabrication AB) – od dnia 3 czerwca 1988 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- d) Austria Buntmetall AG:
- i) wraz z Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. – najpóźniej od dnia 29 sierpnia 1998 r. do dnia 8 lipca 1999 r.; oraz
- ii) wraz z Wieland Werke AG oraz Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H – od dnia 9 lipca 1999 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- e) Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H.:
- i) wraz z Austria Buntmetall AG – najpóźniej od dnia 29 sierpnia 1998 r. do dnia 8 lipca 1999 r.; oraz
- ii) wraz z Wieland Werke AG oraz Austria Buntmetall AG – od dnia 9 lipca 1999 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- f) Halcor S.A. – najpóźniej od dnia 29 sierpnia 1998 r. co najmniej do początku września 1999 r.;
- g) HME Nederland BV – najpóźniej od dnia 29 sierpnia 1998 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- h) IMI plc wraz z IMI Kynoch Ltd oraz Yorkshire Copper Tube Ltd (dawniej: IMI Yorkshire Copper Tube Ltd) – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- i) IMI Kynoch Ltd wraz z IMI plc oraz Yorkshire Copper Tube Ltd (dawniej: IMI Yorkshire Copper Tube Ltd) – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- j) Yorkshire Copper Tube Ltd (dawniej: IMI Yorkshire Copper Tube Ltd) wraz z IMI plc oraz IMI Kynoch Ltd – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- k) KM Europa Metal AG:
- i) indywidualnie – od dnia 3 czerwca 1988 r. do dnia 19 czerwca 1995 r.; oraz
- ii) wraz z Tréfinmétaux SA oraz Europa Metalli SpA – od dnia 20 czerwca 1995 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- l) Europa Metalli SpA:
- i) wraz z TMX – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 19 czerwca 1995 r.; oraz
- ii) wraz z KM Europa Metal AG oraz Tréfinmétaux SA – od dnia 20 czerwca 1995 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- m) Tréfinmétaux SA:
- i) wraz z Europa Metalli SpA – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 19 czerwca 1995 r.; oraz
- ii) wraz z KM Europa Metal AG i Europa Metalli SpA – od dnia 20 czerwca 1995 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- n) Mueller Industries, Inc., wraz z WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd, DENO Holding Company, Inc., oraz DENO Acquisition EURL – od dnia 21 października 1997 r. do dnia 8 stycznia 2001 r.;
- o) WTC Holding Company, Inc., wraz z Mueller Industries, Inc., Mueller Europe Ltd, DENO Holding Company, Inc., oraz DENO Acquisition EURL – od dnia 21 października 1997 r. do dnia 8 stycznia 2001 r.;
- p) Mueller Europe Ltd wraz z WTC Holding Company, Inc., Mueller Industries, Inc., DENO Holding Company, Inc., oraz DENO Acquisition EURL – od dnia 21 października 1997 r. do dnia 8 stycznia 2001 r.;
- q) DENO Holding Company, Inc., wraz z WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd, Mueller Industries, Inc., oraz DENO Acquisition EURL – od dnia 21 października 1997 r. do dnia 8 stycznia 2001 r.;
- r) DENO Acquisition EURL wraz z WTC Holding Company, Inc., Mueller Europe Ltd, DENO Holding Company, Inc., oraz Mueller Industries, Inc. – od dnia 21 października 1997 r. do dnia 8 stycznia 2001 r.;

- s) Outokumpu Oyj wraz z Outokumpu Copper Products Oy – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- t) Outokumpu Copper Products Oy wraz z Outokumpu Oyj – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 22 marca 2001 r.;
- u) Wieland Werke AG:
- i) indywidualnie – od dnia 29 września 1989 r. do dnia 8 lipca 1999 r.; oraz
- ii) wraz z Austria Buntmetall AG oraz Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. – od dnia 9 lipca 1999 r. do dnia 22 marca 2001 r.

Rynek miedzianych rur instalacyjnych

- (10) Rury miedziane można ogólnie podzielić na dwie grupy produktów: i) rury przemysłowe podzielone na podgrupy zależnie od ich przeznaczenia (klimatyzacja i chłodnictwo, złączki, grzejniki gazowe, suszarki filtrujące oraz telekomunikacja); oraz ii) rury instalacyjne (zwane także rurami sanitarnymi lub wodociągowymi). Rury instalacyjne stosowane są w instalacjach wodnych, paliwowych, gazowych i grzewczych oraz w przemyśle budowlanym⁽¹⁾.
- (11) Tradycyjnie rury instalacyjne były wykonane z miedzi, tj. miedzi odzyskanej, miedzi nowo rafinowanej (miedzi katodowej) lub sztabek miedzianych oraz w pewnym zakresie – ze stali. Od wczesnych lat dziewięćdziesiątych coraz więcej rur instalacyjnych produkuje się z tworzywa sztucznego lub mieszanek (tworzywo sztuczne z warstwami aluminium). Wprowadzanie nowych materiałów przyspieszyła debata publiczna w sprawie norm jakości dla wody pitnej oraz późniejsze przyjęcie europejskiej dyrektywy w sprawie wody pitnej w 1988 r.
- (12) Głównymi użytkownikami rur instalacyjnych są dystrybutorzy, hurtownicy i sprzedawcy detaliczni sprzedający rury instalatorom i innym użytkownikom końcowym, natomiast bezpośrednimi nabywcami i głównymi użyt-

kownikami rur przemysłowych są odbiorcy przemysłowi, producenci sprzętu i producenci części.

- (13) Szacowana wartość rynkowa EOG zwykłych miedzianych rur instalacyjnych wynosiła około 1 mld EUR w 2000 r., zaś miedzianych rur instalacyjnych izolowanych plastykiem – około 200 mln EUR⁽²⁾. Głównymi producentami miedzianych rur instalacyjnych w Europie są adresaci niniejszej decyzji. Ich szacowany udział w rynku EOG (rury zwykłe) w 2000 r., ostatnim roku obowiązywania porozumienia kartelowego, osiągnął w przybliżeniu: KME [...] (*) %, IMI [...] %, Outokumpu [...] %, Wieland Werke [...] %, Mueller [...] %, Boliden [...] %, Buntmetall [...] % (1998 r.), HME [...] %, Halcor [...] %. Szacowany łączny udział w rynku EOG (rury instalacyjne zwykłe i izolowane plastykiem) w 2000 r., ostatnim roku obowiązywania porozumienia kartelowego, osiągnął w przybliżeniu: KME [...] % i Wieland [...] %. Łączny udział w rynku zwykłych miedzianych rur instalacyjnych EOG tych przedsiębiorstw wyniósł około 80–90 %. Jednakże należy zwrócić uwagę, że nie wszystkie strony uczestniczyły w naruszeniu przepisów przez cały okres jego trwania.

Działanie kartelu

- (14) Odbiorcy obecnej decyzji dopuścili się pojedynczego, ciągłego, złożonego oraz – w przypadku Boliden, grupy KME oraz Wieland – wielopostaciowego naruszenia przepisów art. 81 Traktatu i art. 53 Porozumienia EOG, obejmującego większość obszaru EOG, polegającego na podziale wielkości sprzedaży i udziału w rynku, uzgodnieniu w niektórych przypadkach cen, podwyżek cen oraz innych warunków handlowych sprzedaży zwykłych miedzianych rur (w przypadku KME i Wieland – miedzianych rur instalacyjnych w osłonie z tworzywa sztucznego) oraz monitorowaniu działań antykonkurencyjnych pomiędzy tymi firmami poprzez wymianę informacji na temat sprzedaży, zamówień, udziału w rynku i cen oraz poprzez działania prowadzące do zdobycia wiodącej pozycji na rynku. Naruszenie przepisów rozpoczęło się w czerwcu 1988 r., a zakończyło w marcu 2001 r. W różnych okresach udział w nim brały różne firmy.
- (15) Naruszenie przepisów miało charakter pojedynczy, ponieważ miało niezmienny cel i związane było z prowadzeniem ciągłych działań w celu podziału wielkości produkcji oraz koordynowania wysokości cen. Miało także charakter złożony, ponieważ obejmowało zarówno porozumienia, jak i uzgodnione praktyki.
- (16) Zachowania antykonkurencyjne stanowiły ponadto wielopostaciowe naruszenie przepisów, ponieważ były zorganizowane na trzech poziomach i miały na celu unikanie konkurencji w przemyśle miedzianych rur instalacyjnych.

⁽²⁾ Obecnie te dane liczbowe są sprawdzane.

⁽¹⁾ Patrz: 32123. Według badań, na przykładzie firmy Boliden, 45 % stosuje się w instalacjach wodno-kanalizacyjnych, 52 % w systemach grzewczych, a 3 % w instalacjach gazowych.

(*) Część tego tekstu została odpowiednio zredagowana, aby zapewnić, że poufne informacje nie zostaną ujawnione; części te są zamknięte w nawiasach kwadratowych.

- (17) Współpraca na pierwszym poziomie zaczęła się co najmniej w czerwcu 1988 r. (trwała do marca 2001 r.) i obejmowała tak zwanych producentów „SANCO®” (klub SANCO): KME, Tréfirmétaux, Europa Metalli, Boliden oraz Wieland. Firma Boliden ograniczyła swoją współpracę w ramach SANCO w lipcu 1995 r. i uczestniczyła nadal w systemie wymiany informacji do marca 2001 r. Producenci SANCO® dzielili udział w rynku rur SANCO®, wymieniali poufne informacje, ustalali i koordynowali ceny i zniżki. Ta współpraca miała ścisły charakter i stanowiła przygotowanie do spotkań z producentami spoza klubu SANCO. KME i Wieland współpracowały także w zakresie miedzianych rur instalacyjnych izolowanych plastykiem marki WICU® i Cuprotherm co najmniej od początku 1991 r. do marca 2001 r.
- (18) Współpraca na drugim poziomie rozpoczęła się co najmniej we wrześniu 1989 r. i obejmowała największych producentów europejskich („grupa pięciu”) (włączając producentów SANCO i producentów spoza grupy). KME (łącznie z Tréfirmétaux i Europa Metalli), Wieland, Outokumpu, IMI i – do października 1997 r. – Mueller. Głównym celem współpracy była stabilizacja i podział udziałów w rynku oraz koordynacja cen i zniżek. Spotkania odbywały się przy okazji spotkań organizacji przemysłowych (np. spotkań Międzynarodowej Rady Miedzi Kutej lub oddzielnie, w Zurychu). Współpraca obejmowała spotkanie dyrekcji firm oraz spotkania na poziomie operacyjnym. Kontakty te rozwijały się w trzech etapach: od września 1989 r. do czerwca/lipca 1994 r. (ustalenie sieci wymiany informacji i koordynacja), od lipca 1994 r. do czerwca 1997 r. (mniej intensywne kontakty), od czerwca 1997 r. do marca 2001 r. (skuteczne i efektywne odnowienie współpracy).
- (19) Współpraca na trzecim poziomie rozpoczęła się w sierpniu 1998 r. i trwała w okresie od sierpnia 1999 r. do marca 2001 r. Obejmowała wspomnianą powyżej grupę pięciu oraz czterech mniejszych producentów (razem: „grupa dziewięciu”): Halcor do sierpnia 1999 r. oraz HME Nederland BV, Boliden (która nie współpracowała stale) i Buntmetall – do marca 2001 r. Grupa dziewięciu ustalała udziały w rynku oraz docelowe ceny lub marże.
- (21) Mając na uwadze sam charakter zachowań poddanych kontroli, rzeczywisty wpływ na rynek miedzianych rur instalacyjnych oraz to, że współpraca obejmowała rynek o znacznym zasięgu geograficznym (większość EOG), odbiorcy niniejszej decyzji popełnili bardzo poważne naruszenie przepisów art. 81 ust. 1 Traktatu WE i art. 53 ust. 1 Porozumienia EOG.

Różne traktowanie

- (22) W przypadku tej sprawy, która dotyczyła kilku przedsiębiorstw, przy ustalaniu podstawowych kwot grzywien uwzględniono szczególny udział każdego przedsiębiorstwa w rynku, aby wziąć pod uwagę rzeczywisty wpływ na konkurencję niezgodnego z prawem postępowania każdego przedsiębiorstwa.
- (23) Do celów obliczenia wysokości grzywiny firmy podzielono na cztery kategorie, w zależności od ich udziału w całym rynku EOG odnośnie do rozpatrywanego produktu w ostatnim pełnym roku trwania naruszenia przepisów (2000 r.). Do pierwszej kategorii zaliczono KME, do drugiej: Outokumpu, IMI, Mueller oraz grupę Wieland Werke łącznie z BMA (około połowa udziału w rynku KME); w trzeciej kategorii znalazła się firma Boliden (około dwóch trzecich udziału w rynku drugiej grupy); czwarta kategoria obejmowała HME i Halcor (około połowy udziału w rynku drugiej grupy).
- (24) W związku z tym, że spółki EM i TMX w latach 1988–1995 połączyły się w jedno przedsiębiorstwo, są one wspólnie i solidarnie odpowiedzialne za przypadającą im część naruszenia przepisów. Podobnie spółki KME, EM i TMX w latach 1995–2001 połączyły się w jedno przedsiębiorstwo („grupa KME”) i są one wspólnie i solidarnie odpowiedzialne za przypadającą im część naruszenia przepisów. Podstawową kwotę grzywiny podzielono zatem na dwie części: jedną za lata 1988–1995 i drugą za lata 1995–2001. W wyniku takiego podziału KME ukarano indywidualnie grzywną w wysokości 17,96 mln EUR, EM i TMX wspólnie i solidarnie podlegają karze grzywiny w wysokości 16,37 mln EUR, a KME, EM i TMX (albo grupa KME) wspólnie i solidarnie podlegają karze grzywiny w wysokości 32,75 mln EUR.

II. GRZYWNY

Kwota podstawowa

- (20) Obecne naruszenie przepisów polegało głównie na praktykach związanych z ustalaniem cen i podziałem rynku, co ze względu na swój charakter stanowi bardzo poważne naruszenie przepisów art. 81 ust. 1 Traktatu WE i art. 53 ust. 1 Porozumienia EOG. Ustalono ponadto, że wprowadzono także w życie porozumienia kartelowe oraz że przynajmniej w niektórych okresach powodowały one wzrost cen na rynku. Kartel obejmował cały wspólny rynek, a po jego utworzeniu – większość EOG.
- (25) Podobnie, w celu ustalenia odpowiedzialności grupy Wieland, wyróżniono dwa okresy. W 1999 r. Wieland Werke AG przejęła wyłączną kontrolę nad grupą Buntmetall. W związku z tym Wieland Werke AG i grupa Buntmetall były traktowane jako jedno przedsiębiorstwo, tak więc są wspólnie i solidarnie odpowiedzialne za naruszenie dopiero od 1999 r.

- (26) W celu zapewnienia odpowiedniego skutku odstraszającego grzywnien początkową kwotę grzywny nałożonej na firmę Outokumpu pomnożono przez 1,5. W niniejszej ocenie uznano za stosowne uwzględnienie całego światowego obrotu grupy (ok. 5 mld EUR), ponieważ spółka dominująca (Outokumpu Oyj) uczestniczyła w procederze naruszenia przepisów w 1988 r. poprzez swój oddział Copper Products i nie nakazała swojej spółce zależnej OCP zaprzestania procederu. Pod względem całkowitego obrotu światowego Outokumpu jest firmą dwukrotnie większą niż pozostałe strony.

Okres obowiązywania

- (27) Różne spółki dopuszczały się naruszenia przepisów w różnych okresach. Naruszenie przepisów zaczęło się co najmniej dnia 3 czerwca 1988 r. i trwało co najmniej do dnia 22 marca 2001 r. W podanych okresach ciągłego naruszenia dopuściły się następujące spółki:

— Grupa Boliden: 12 lat i 9 miesięcy,

— Grupa Buntmetall: 2 lata i 6 miesięcy,

— Halcor: 12 miesięcy,

— HME: 2 lata i 6 miesięcy,

— Grupa IMI: 11 lat i 5 miesięcy,

— Grupa KME: 12 lat i 9 miesięcy (łącznie, po zliczeniu okresów naruszenia przepisów przez spółki będące członkiem grupy),

(KME: 12 lat i 9 miesięcy;
EM/TMX: 11 lat i 5 miesięcy)

— Grupa Mueller: 3 lata i 2 miesiące,

— Grupa Outokumpu: 11 lat i 5 miesięcy,

— Wieland Werke: 11 lat i 5 miesięcy.

- (28) Dyscyplina kartelu w różnych okresach charakteryzowała się różną intensywnością. Firma Outokumpu określiła

okres od połowy 1994 r. do połowy 1997 r. jako „spokojny”. Firmy KME i Wieland kontynuowały współpracę w zakresie WICU, Cuprotherm oraz SANCO. IMI, Wieland, Outokumpu oraz KME odbywały kilkakrotne spotkania w 1996 r. Mimo że najwyraźniej kartel działał w tym czasie mniej sprawnie, to przynajmniej okazjonalnie następowała wymiana poufnych informacji. Firma Outokumpu potwierdziła istnienie okresu mniej intensywnych kontaktów. Niektóre ustalenia krajowe (np. we Francji, najprawdopodobniej także w Niderlandach i w Zjednoczonym Królestwie), które nie są zasadniczo przedmiotem niniejszej decyzji, nadal obowiązywały w latach 1994–1997. Z tego powodu uznano, że nie był to okres całkowitego zawieszenia procederu, a jedynie ograniczonej działalności kartelu. A zatem, okres ograniczonej działalności kartelu nie miał wpływu na czas trwania naruszenia przepisów (12 lat i 9 miesięcy).

Okoliczności obciążające

- (29) W przypadku firmy Outokumpu wagę naruszenia pogłębia fakt, że firma ta była adresatem wcześniejszej decyzji dotyczącej tego samego rodzaju naruszenia przepisów, tj. decyzji Komisji 90/417/EWWiS dotyczącej karteli w sektorze produktów z blachy ze stali nierdzewnej walcowanej⁽¹⁾. Jednakże ta decyzja nie nakładała na firmę Outokumpu żadnej grzywny.

- (30) Firma Outokumpu podważała te ustalenia, uzasadniając to tym, że ta sprawa dotyczyła zupełnie innej sytuacji, ponieważ: i) Outokumpu działała pod wpływem decyzji rządu i w przekonaniu, że działania były oficjalnie zatwierdzone; ii) sama Komisja uznała, że nie doszło do bezpośredniego naruszenia przepisów i nie nałożyła grzywny; iii) sprawa dotyczyła innych podmiotów gospodarczych, zakładów i pracowników zlokalizowanych w innych regionach; oraz iv) podstawą były przepisy innego traktatu (art. 65 Traktatu EWWiS).

- (31) Roszczenia firmy Outokumpu nie zostały przyjęte, ponieważ jednym z celów decyzji Komisji skierowanych do przedsiębiorstw jest ostrzeżenie i powstrzymanie firm od popełniania podobnych naruszeń przepisów w przyszłości, nawet jeżeli z jakiegoś powodu decyzja nie wiąże się z nałożeniem grzywny. Fakt, że firma Outokumpu nadal dopuszczała się naruszenia przepisów w sektorze miedzianych rur instalacyjnych, po tym jak decyzją Komisji została zobowiązana do przerywania naruszania prawa w sektorze stali nierdzewnej, jednoznacznie dowodzi, iż poprzednia decyzja nie miała wystarczającego skutku odstraszającego na zachowania rynkowe tej firmy. Taki skutek odstraszający należało więc zagwarantować w przyszłości poprzez podwyższenie kwoty grzywny w bieżącej sprawie. Ponadto w tym kontekście popełnienie tego samego rodzaju wykroczenia oznacza naruszenie tego samego artykułu Traktatu. W tym zakresie art. 65 Traktatu EWWiS jest równoważny z art. 81 ust. 1 Traktatu WE. Takie stanowisko Komisja przyjęła już w decyzji w sprawie rur przemysłowych z dnia 16 grudnia 2003 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 220 z 15.8.1990, str. 28.

- (32) Oskarżenia o stosowanie przymusu, wniesionego przez Halcor wobec firm KME, Outokumpu, Wieland i Mueller, nie można było udowodnić. Także oskarżenie firmy Boliden o stosowanie przymusu przez KME nie znalazło potwierdzenia.

Okoliczności łagodzące

- (33) Strony twierdziły, że szereg czynników można uznać za okoliczności łagodzące, między innymi: niezastosowanie w praktyce układów między firmami, ograniczone zyski wynikające z naruszenia przepisów i trudności gospodarcze w sektorze miedzianych rur instalacyjnych.

- (34) Komisja odrzuciła wszystkie te argumenty w decyzji i znalazła dowody na to, że układ między firmami miał wpływ na ceny. Zatem w przypadku żadnego z przedsiębiorstw nie można uwzględnić okoliczności łagodzących.

- (35) Obwieszczenie dotyczące łagodzenia sankcji z 1996 r. nie przewiduje żadnego złagodzenia kary dla strony, która ujawni fakty uprzednio nieznanie Komisji, a wpływające na wagę lub okres działania kartelu. Taką współpracę uznano już za okoliczność łagodzącą w sprawie dotyczącej rur przemysłowych.

- (36) Uznano zatem, że współpraca Outokumpu kwalifikuje się jako okoliczność łagodząca w tej sprawie. Outokumpu była pierwszą firmą, która ujawniła informacje na temat całego okresu działania kartelu europejskiego w sektorze miedzianych rur instalacyjnych, a w szczególności dostarczyła kluczowych dowodów na ciągłość naruszenia przepisów w okresie od lipca 1994 r. do lipca 1997 r. (oraz od 1990 r. do końca 1992 r.). Na podstawie dowodów otrzymanych od strony objętej immunitetem oraz podczas inspekcji przeprowadzonych przed złożeniem wniosku o łagodne traktowanie przez Outokumpu, Komisja nie mogła ustalić czasu trwania i ciągłości naruszenia przepisów od września 1989 r. Outokumpu nie powinna zostać ukarana za współpracę poprzez nałożenie wyższej grzywny niż kwota, którą firma ta musiałaby zapłacić w przypadku braku współpracy. W świetle powyższych ustaleń podstawowa kwota grzywny nałożonej na firmę Outokumpu została obniżona o kwotę ryczałtową w wysokości 40,17 mln EUR w nagrodę za skuteczną współpracę poza zakresem obowiązywania obwieszczenia dotyczącego łagodzenia sankcji z 1996 r.

- (37) Komisja uznała także, że współpracę KME można uznać za okoliczność łagodzącą w tej sprawie. Mimo że Komisja dysponowała pewnymi odrębnymi przesłankami wskazującymi na to, że zachowania niezgodne z prawem

dotyczyły także rur powlekanych tworzywem sztucznym oraz solidniejszymi dowodami na temat wymiany informacji dotyczących rur powlekanych tworzywem sztucznym na etapie pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, to dopiero wkład KME pozwolił ustalić istnienie pojedynczego, ciągłego i złożonego naruszenia przepisów dotyczącego rur WICU/Cuprotherm, które trwało co najmniej od początku 1991 r. Komisja uznaje, że grupa KME nie powinna być karana za tę współpracę. Odpowiednim punktem odniesienia dla redukcji podstawowej kwoty grzywny, jaka ma być nałożona na KME, jest znaczenie sektora rur powlekanych tworzywem sztucznym w porównaniu ze zwykłymi miedzianymi rurami instalacyjnymi. Na podstawie tego kryterium dokonano zmniejszenia grzywny o kwotę ryczałtową w wysokości 7,93 mln EUR.

Zastosowanie obwieszczenia dotyczącego łagodzenia sankcji z 1996 r.

- (38) Wszyscy odbiorcy niniejszej decyzji współpracowali z Komisją na różnych etapach postępowania wyjaśniającego, mając nadzieję na korzystne traktowanie określone w obwieszczeniu Komisji dotyczącym łagodzenia sankcji. Obwieszczenie dotyczące łagodzenia sankcji z 1996 r. zostało zastosowane w następujący sposób:

Sekcja B Obwieszczenia dotyczącego łagodzenia sankcji: obniżka między 75 % a 100 %

- (39) Mueller Industries Inc. („Mueller”) było pierwszym przedsiębiorstwem, które powiadomiło Komisję (w styczniu 2001 r.) o istnieniu kartelu w europejskim sektorze miedzianych rur instalacyjnych w latach dziewięćdziesiątych. Dowody w postaci dokumentów i oświadczenia korporacji dostarczyła firma Mueller, przed rozpoczęciem postępowania wyjaśniającego, umożliwiając Komisji ustalenie, że w latach 1989, 1994 oraz od 1997 r. do 2001 r. odbywały się spotkania kartelu, a także określenie uczestników i tematyki takich spotkań. Ponadto Komisja mogła przeprowadzić inspekcje w dniu 22 marca 2001 r. i w późniejszych terminach. Firma Mueller niezwłocznie zakończyła swój udział w tych działaniach i w pełni współpracowała w całym okresie postępowania, przedstawiając Komisji kolejne raporty i dokumenty opisujące nielegalne układy. W związku z tym firmie Mueller udzielono całkowitego zwolnienia z grzywny.

Sekcja C: obniżka między 50 % a 75 %

- (40) Firma Mueller dostarczyła sporadyczne dowody dla okresu sprzed 1997 r. oraz ujawniła istnienie kartelu w latach 1997–2001. Wraz z dokumentami zebranymi w trakcie inspekcji Komisja posiadała wystarczające dowody do wszczęcia postępowania prowadzącego do podjęcia decyzji przeciwko zainteresowanym stronom. W związku z tym żadna z firm nie kwalifikowała się do przyznania obniżki na mocy sekcji C Obwieszczenia dotyczącego łagodzenia sankcji z 1996 r.

Sekcja D: obniżka między 10 % a 50 %

- (41) Przed przyjęciem przez Komisję pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń („ZZ”) firmy Outokumpu (w kwietniu 2001 r.), KME (w październiku 2002 r.), Wieland (w styczniu 2003 r.) i Halcor (w kwietniu 2003 r.) przedłożyły Komisji informacje i dokumenty, które miały duże znaczenie dla ustalenia faktu istnienia naruszenia przepisów. Żadna z tych firm nie zakwestionowała w sposób istotny faktów, na których Komisja oparła swoje ZZ, z wyjątkiem dowodów nieuwzględnionych w decyzji. Firmy te kwalifikowały się zatem do przyznania obniżki w wysokości między 10 % a 50 % na mocy sekcji D Obwieszczenia dotyczącego łagodzenia sankcji.
- (42) Firma Outokumpu była pierwszą, która dostarczyła decydujących dowodów dotyczących okresu od 1989 r. do połowy 1997 r. Dowody dotyczące okresu od połowy 1997 r. do marca 2001 r. były już zawarte w informacjach przedstawionych przez firmę Mueller oraz zebranych podczas inspekcji. W szczególności udział Outokumpu był kluczowy w kwestii ustalenia ciągłości naruszenia przepisów. W związku z tym firma Outokumpu uzyskiwała najwyższą możliwą (50 %) obniżkę grzywny, która zostałaby nałożona, gdyby firma ta nie współpracowała z Komisją.
- (43) W przypadku firm KME i Wieland (w tym Buntmetall) uznano za stosowne zastosowanie podobnego odsetku redukcji, ale mniejszego niż dla firmy Outokumpu. Firma Wieland jako pierwsza ujawniła szczegółowy wykaz spotkań odbywających się w latach 1993–2001 i przedstawiła wyjaśnienia, które umożliwiły Komisji wykorzystanie w charakterze dowodów wielu dokumentów pochodzących z tamtego okresu. Firma KME jako pierwsza przedstawiła pełne wyjaśnienia dotyczące wszystkich aspektów naruszenia przepisów (kartele krajowe, spotkania SANCO, spotkania ogólnoeuropejskie). W związku z tym firmie KME obniżono o 35 % grzywnę, która zostałaby nałożona, gdyby firma ta nie współpracowała z Komisją. Komisja przyznała firmie Wieland (w tym Buntmetall) 35 % obniżkę grzywny, która zostałaby nałożona w przypadku braku współpracy.
- (44) Firma Halcor przedstawiła wiele dokumentów z okresu swojego uczestnictwa w kartelu (od sierpnia 1998 r. do sierpnia 1999 r.). Jednak okres, za który firma ta dostarczyła dokumentację, był już dobrze udokumentowany. Ponadto Halcor nie wyjaśniła charakteru swojego udziału w porozumieniach kartelowych przed sierpniem 1998 r. W związku z tym firma ta może otrzymać jedynie znacznie niższą obniżkę grzywny niż Outokumpu, KME lub Wieland. Jednocześnie Komisja musiała uwzględnić fakt, że firma Halcor wystąpiła z propozycją współpracy niezwłocznie po otrzymaniu prośby o informację oraz to, że w siedzibie i zakładach tej firmy nie prowadzono postępowania wyjaśniającego. W związku z tym firmie Halcor przyznano 15 % obniżkę grzywny, która zostałaby nałożona w przypadku braku współpracy.
- (45) Po otrzymaniu ZZ grupa Boliden wystąpiła z wnioskiem o łagodne traktowanie. Firma przyznała się do popełnienia naruszenia przepisów i nie zakwestionowała ustalonych faktów. Ponadto wyjaśniła pewne szczegóły faktyczne. Jednakże wcześniejsza współpraca firm Mueller, Outokumpu, grupy KME, Wieland i Halcor oraz inspekcje dowiodły już w całej rozciągłości istnienia naruszenia przepisów. W związku z tym firmie Boliden przyznano 10 % obniżkę grzywny, która zostałaby nałożona, gdyby firma ta nie współpracowała z Komisją.
- (46) Po otrzymaniu ZZ grupa IMI wystąpiła z wnioskiem o łagodne traktowanie. Firma przyznała się do popełnienia naruszenia przepisów i nie zakwestionowała ustaleń. Jednakże wcześniejsza współpraca firm Mueller, Outokumpu, grupy KME, Wieland i Halcor oraz inspekcje dowiodły już w całej rozciągłości istnienia naruszenia przepisów. Komisja przyznała grupie IMI 10 % obniżkę grzywny, która zostałaby nałożona w przypadku braku współpracy.

Decyzja

1. Nałożono następujące grzywny:
 - a) Boliden AB, Outokumpu Copper Fabrication AB (dawniej: Boliden Fabrication AB) oraz Outokumpu Copper BCZ S.A. (dawniej: Boliden Cuivre & Zinc S.A.) – wspólnie i solidarnie: 32,6 mln EUR
 - b) Austria Buntmetall AG i Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. – wspólnie i solidarnie: 0,6695 mln EUR
 - c) Austria Buntmetall AG, Buntmetall Amstetten Ges.m.b.H. i Wieland Werke AG – wspólnie i solidarnie: 2,43 mln EUR
 - d) Halcor S.A – indywidualnie: 9,16 mln EUR
 - e) HME Nederland BV – indywidualnie: 4,49 mln EUR

- | | |
|---|-----------------|
| f) IMI plc, IMI Kynoch Ltd oraz Yorkshire Copper Tube Ltd (dawniej: IMI Yorkshire Copper Tube Ltd) – wspólnie i solidarnie: | 44,98 mln EUR |
| g) KM Europa Metal AG – indywidualnie: | 17,96 mln EUR |
| h) KM Europa Metal AG, Tréfirmétaux SA oraz Europa Metalli SpA – wspólnie i solidarnie: | 32,75 mln EUR |
| i) Europa Metalli SpA oraz Tréfirmétaux SA – wspólnie i solidarnie: | 16,37 mln EUR |
| j) Outokumpu Oyj oraz Outokumpu Copper Products Oy – wspólnie i solidarnie: | 36,14 mln EUR |
| k) Wieland Werke AG – indywidualnie: | 24,7416 mln EUR |

2. Wyżej wymienione przedsiębiorstwa zobowiązane są niezwłocznie zaprzestać naruszanie przepisów, o ile nie uczyniły tego do tej pory, a także powstrzymać się od ponownego podejmowania czynów lub zachowań, jakie stwierdzono w niniejszej sprawie, oraz od przyjęcia środków o równoważnych celach lub skutkach.
